

ORDINEA DE ZI A CELEI DE-A PATRA ÎNTÂLNIRI A GRUPEI DE
LUCRU PENTRU STUDIAREA UNIRII BISERICEȘTI DIN
TRANSILVANIA, VIENA, 7-12 MAI 2007

Johann Marte

I. *Retrospectiva rezultatelor de până acum:*

1. Completare la lucrările noastre asupra începuturilor din sec. al XVIII-lea: Ce se mai poate constata peste cunoștințele noastre de până acum asupra conștiinței de sine a neuniților în primele trei decenii ale secolului XVIII?

II. *Teme noi:*

2. Evenimentele de la alegerea, hirotonisirea și înscăunarea episcopilor Joan Giurgiu Nemeș-Pataki și Ioan Inocențiu Micu-Klein, ca și biografiile celor doi episcopi.

3. Ce se poate stabili din izvoare asupra activității lui Visarion? Ce s-a întâmplat în Transilvania în timp ce acesta se afla în țară și de ce a fost arestat? Cum trebuie încadrate predicile lui Visarion în dezvoltarea teologiei la latini și greci în sec. al XVIII-lea ?

4. Poziția stărilor transilvănene față de evenimentele din jurul lui Visarion.

5. Ce măsuri au luat autoritățile austriece după arestarea lui Visarion pentru a proteja Biserica Unită? Corespund aceste măsuri conceptului de atunci asupra relației dintre stat și biserică? S-a ajuns la măsuri coercitive ale autorităților împotriva neuniților?

6. Ce reiese din izvoare asupra concepției instanțelor din Viena referitor la relațiile bisericești de atunci din Transilvania?

7. Înțelegerile și reproșurile reciproce, care au rezultat din disputele dintre uniți și neuniți după apariția lui Visarion.

8. Când și cum a apărut, potrivit izvoarelor, o discuție/dezbateră asupra punctelor florentine? Aceste puncte au fost înțelese în dezbaterile dintre uniți și neuniți, așa cum le-au intenționat părinții conciliului?

III. *Planificarea continuării muncii:*

9. Discuție asupra planului de publicare a unei cărți comune a grupei de lucru, cu titlul *Unirea românilor din Transilvania cu Biserica Romei*.

10. Întocmirea unui program pentru continuarea cercetării.

Grupa de lucru a fost de părere că materialul pentru prima parte a proiectului nostru (din anul 1690 până la moartea episcopului Atanasie) este suficient și că de aceea putem să trecem în cea de-a două fază, adică la studiul

evenimentelor desfășurate de la sinoadele electorale de după moartea lui Atanasie și până la efectele călătoriei lui Visarion Sarai în Transilvania (punctele 2-8 de pe ordinea de zi).

Punctul 1 a fost trecut pe ordinea de zi la dorința istoricilor ortodocși ai Bisericii. Punctele 9 și 10 se referă la întocmirea unui raport complet asupra Unirii bisericești din Transilvania, inclusiv a rezistenței împotriva acesteia, care urmează să fie susținut de toți participanții.

Permiteți-mi în încheiere o remarcă personală: în ultimii ani situația creștinilor s-a înrăutățit dramatic în multe părți ale lumii. Cred că ar trebui să fim conștienți de această realitate și să contribuim cu munca noastră la oferirea unei noi speranțe pentru o comuniune desăvârșită și vizibilă a tuturor creștinilor întru Isus Hristos ca și semn pentru lume.

Viena, 3 aprilie 2007